

לאביה — כבן. או דילמא כיון דלענין נחלה בת במקום שיש בן, כי אחר דמיא שהבן הוא שיוורש ולא הבת, לא מוקמה! וכאחר שאינו מעמיד.

ופשטיגן: ת"ש דתנא דבי רבי ישמעאל: כל שהוא אחר, ואפילו אינו אחר רק במקום שיש בן, אינו מעמיד! והא הבת נמי, במקום בן כי אחר דמיא, ואם כן אינה מעמדת.

בעי ר' זירא: אשה שהקדישה שדה מנכסי מלוג [שהגוף שלה והבעל אוכל פירותיה] מי הוא זה [מלבד היא עצמה] שאם יגאל הקדש שלה מעמיד לה שדה שלא תצא לכהנים, אלא תחזור לה.

והכי מיבעי ליה: האם נאמר **שבעל** (26) האשה מוקים [מעמיד] לה את השדה, שבן יורשה (27) אפילו במקום שיש בן ואינו

ממעלות הבן — דין זה עצמו, מהאי פירכא נמי הוא דנפקא ליה שיעבוד את הבן ולא את האח, ובלי זה לא היינו יודעים אם עובד את הבן שקם תחת אביו ליעידה, או את האח שקם תחתיו ליבום, ורק משום שפורכים כלום יש יבום אלא במקום שאין בן לומדים שיעבוד את הבן, ועל כן צריך את הפירכא כלום יש יבום אלא במקום שאין בן.

בעי רבה בר אבוה: בת שגאלה שדה אחוזה שהקדיש אביה, מהו שתעמיד (25) את השדה ביובל שלא תצא לכהנים, אלא תחזור לאביה.

והכי מיבעי ליה: האם נאמר כיון דלענין יבום, בן ובת כי הדדי פטרי את אמם מלהתייבם אם כן מוקמה [מעמדת] שדה

לאשה, כי מיד כשפדה הבעל מההקדש ושוב אין השדה יוצאת ביובל לכהנים חוזרת האשה להיות בעלים על גוף הקרקע, ולבעל יש רק קנין פירות כמו כל קונה שדה אחוזה שיוצאת ממנו ביובל שיש לו רק קנין פירות, וכיון שגוף הקרקע שייך לאשה הרי היא מוחזקת ויורש ממנה הבעל כשמתה.

ואם גירש אותה הבעל לפני היובל כתב המנחת חינוך שאין השדה יוצאת לכהנים ביובל, כיון שבשעת הפדיון היה ראוי לחזור לאשה שוב הקרקע חוזרת אליה ביובל.

27. הקשה הלחם משנה לדעת הרמב"ם שירושת בעל את אשתו היא רק מדרבנן, איך יתכן שירושת הבעל שהיא דרבנן תפקיע את הדין דאורייתא שהשדה שהקדישה האשה תצא ביובל לכהנים, ובשלמא עיקר התקנה שיוורש הבעל והפקיעו מהקרובים זה יכולים חז"ל

25. מהמשך הגמרא מוכח שהספק הוא כשאין בן אם הבת מעמדת לאביה, ופשטה הגמרא, כיון שכשיש בן הבת אינה יורשת שוב גם כשאין בן הבת לא מעמידה לאביה.

ולענין בן הבן אם מעמיד כתב הרד"ל שלכאורה כיון שהוא פוטר מהיבום כמו בן, הוא הדין שיעמיד את השדה ואפילו כשיש בן. אך הביא הרד"ל שבירושלמי מפורש שבן הבן אינו מעמיד.

26. כתב המנחת חינוך [שנה ו] שהספק אם בעל מעמיד זה גם כשאין לה בן, וכן הספק גם כשהקדישה את השדה לפני שנישאת ורק אחר כך נישאה.

ועוד כתב המנחת חינוך שאם פדה הבעל את השדה מהקדש ומתה אחר כך האשה לפני היובל זוכה הבעל בנכסים, ואף על פי שהבעל לא יורש בראוי אך כאן זה לא ראוי אלא מוחזק